

Lähdeviite:

Ruhalahti, S. (2018). Mitä ja miten tulevaisuudessa pitäisi oppia?
Hämeen Sanomat, 13.12.2018, s. B5.

Mitä ja miten tulevaisuudessa pitäisi oppia?

MIELIPIDEVIERAS

Sanna Ruhalahti

sanna.ruhalahti@hamk.fi

Koulutuksen digitalisuus ja uudet opetusmenetelmät ovat herättäneet viime aikoina paljon keskustelua (esim. Helsingin Sanomat 18.11.).

Teknisten työkalujen ja ympäristöjen haltuunotossa unohtuu helposti, että niin kutsutun digiloikan tekeminen myönteisin oppimis- ja kehittymistuloksin edellyttää melkoista pedagogista asiantuntemusta.

Ammatillisella opettajankoulutuksella, korkea-asteen koulutuksella ja toiseen asteen koulutuksella onkin tärkeä tehtävä luoda siltaa koulutuksen ja työelämän välille.

NYKYTILANTEEN uhkana on, että upoudutaan itse oppimistekno-

logiaan innostavan ja tuloksellisen oppimisen kustannuksella.

Uskotaan jopa, että opiskelija on vahvasti itseohjautuva ja oppii asiat yksin, työskennellen vailla ohjausta sekä toisten opiskelijoiden tukea. Parhaimmillaan digitaalisuus rikastuttaa oppimista, mutta sen ei voi olettaa synnyttävän automaattisesti oppimista ja osaamista.

KANSAINVÄLISTEN tutkimusten valossa olemme siirtymässä yksilöllisestä suorittamisesta uutta ajattelua luovaan ja yhteisöllisyyttä tukevaan oppimiskulttuuriin. Kun digitalisaatio muuttaa maailmaa kiihtyvällä nopeudella, tarvitaan entistä enemmän vuorovaikutusta tukevaa koulutusta ja osaamista.

Viimeistään nyt tavoitteeksi pitää asettaa dialogisemmat, yhteisöllisemmät ja suunnitelmallisemmat digiloikat kuin digitaalisen työskentelyn alkuhurmoksen vaiheissa. Se tarkoittaa, että ohjaamme opiskelijoita yhdessä tekemiseen ja oppimiseen dialogisiin taidoin, ja opiskelijat valitsevat työskentelylleen mieluisat digitaaliset ympäristöt.

Tällöin keskiöön nousevat opetukselliset taidot rakentaa ja tukea yhdessä uutta luovaa oppimista.

Mihin suuntaan oppimista pitäisi sitten tulevaisuudessa suunnata? Keskeistä on valmentaminen

tuloksekkaaseen yhdessä oppimiseen sekä opiskeluun. Ensinnäkin niin, ettei oppimisessa ole käyttöä suoraan kopioidulle tiedolle, vaikka houkutus sen käyttöön näin digiaikana on suuri.

OPPIMISEN LÄHTÖKOHTANA tulee olla jokaisen senhetkisen osaamisen taso sekä tutkivan otteen tukeminen yhdessä oppiessa.

Dialogitaitojen avulla valmennetaan oppijoita kohti monia digiajan avaintaitoja kuten luovuutta, empatiaa, yhteistyö-, vuorovaikutus- ja toisenlaisen ajattelun ymmärtämisen taitoja.

Toiseksi tarvitaan itseopiskelua tukevia erilaisia oppimisen vaiheita kasvokkain tapahtuvan työskentelyn lisäksi. Näin yhdessä oppiminen etenee kohti soveltavaa ja tuloksekasta osaamista. Jotta tällaista syväoppimista syntyy, tarvitaan edelleen ohjausta.

Ohjaus voi olla joko opettajajohdosta tai vertaisoppijayhteisössä tapahtuvaa, esimerkiksi niin, että kokeneempi ohjaa kokemattomampaa.

YHDESSÄ TAPAHTUVAAN oppimiseen ja osaamisen kehittymiseen tarvitaan tulevaisuudessa entistä laajempaa vuorovaikutus- ja dialogiosaamista, jotta yhdessä oppiminen kehittää korkeamman tason ajattelutaitoja esimerkiksi soveltamista, analysointia, uuden tiedon luomista ja rakentamista.

Dialogisesti työskenneltäessä tämä tarkoittaa sitä, että opiskelijoita valmistetaan työskentelemään tasavertaisesti, kaikkia kuunnellen, taitavasti tiedustellen ja uutta yhteistä ymmärrystä luoden.

DIALOGITAIJOJEN avulla valmennetaan oppijoita kohti monia digiajan avaintaitoja kuten luovuutta, empatiaa, yhteistyö-, vuorovaikutus- ja toisenlaisen ajattelun ymmärtämisen taitoja.

Koulutuksen ammattilaisten onkin huolehdittava siitä, että myös tekoälyn ulottamattomissa olevien pehmeiden taitojen valmentamisesta pidetään huolta. Näillä taidoilla olemme valmiimpia luomaan uutta ja kohtaamaan tulevaisuuden.

Kirjoittaja on Hämeen ammattikorkeakoulun ammatillisen opettajakorkeakoulun lehtori ja tekee aiheesta väitöskirjatutkimusta Lapin yliopistossa.